ORDINIS MEDICI H. T. DECANI

GEORG. GOTTLOB RICHTERI D.

PROFESSORIS MEDICINAE PRIMARII
CONSILIARII AVLAE ET ARCHIATRI REGII

AD

DIGNISSIMI MEDICINAE CANDIDATI

DAVIDIS CHRISTOPHORI SCHOBINGERI

S. GALLO HELVETI

DISPVTATIONEM SOLEMNEM

DE

DIGNITATE TELAE CELLVLOSAE
IN FABRICA CORPORIS HVMANI

PVBLICE

DIE XVIII. MAII A. S. CIƆIƆCCXLVIII.
H. L. Q. C.

HABENDAM

INVITATIO

CVI

CONIECTVRAE QVAEDAM PRAEMITTVNTVR
DE DVPLICI NOVO

INFLAMMATIONVM EXITV
RIGESCENDO ET DESQVAMANDO.

GOTTINGAE, TYPIS ABRAM VANDENHOECK, ACAD. TYPOGR.

* * * * * * * * *

Telam celluloſam, qua Natura omnes corporis partes, vt maiorem iis oleo ſuo lubricante & conſtantiorem mobilitatem conciliet, mirabili artificio & attentos veterum oculos propemodum fugiente, tanquam tot vaginis inueſtit, hac diſputatione, quae publicae cenſurae iam ſubiicitur, in occultioribus ſuis receſſibus operoſius indagatam, hodie vt praecipuam omnis inflammationis, & quae huius ſoboles eſt, ſuppurationis & gangraenae ſedem merito conſideramus. Ad quae dum praefari nonnulla animus eſt, haud mihi in argumento multum alieno verſari videor, ſi a ſede inflammationis ad eius indolem, in quibusdam adhuc momentis latentiorem, pauliſper reſpiciam, ei inprimis quaeſtioni intentus, an ſingulos inflammationis exitus partitio recentiorum iuſto ſatis limite diſcernat, nec alios reperire liceat, quin ſub iisdem commode contineantur?

Quidquid inflammationum eſt, triplex conſideratio obſtructi vaſis, ſtagnantis in eo fluidi, & noui ſanguinis ad illa loca a corde ruentis, omne illud, quod

 immi-

imminet, morboſae mutationis momentum haud obſcuris indiciis diſcriminat. Neceſſe eſt, niſi benigna reſolutio circuitum humorum etiam in parte inflammata ad legem vniuerſi corporis ita reſtituit, vt vaſa antea imperuia iam pateant, liquida in iis antea ſtagnantia iam permeent, & vtrinque, ſi quid vitii contractum fuit, ſine vlteriori functionum laeſione deletum ſit: neceſſe tunc vtique eſt, negato hoc Naturae vel artis praeſidio duplicem in loco inflammationis cladem impendere. Motus enim vitalis, qui in illud circuitus ſui obſtaculum, quod extra ſpem reſolutionis eſſe poſuimus, ſub omni nouo cordis expellentis molimine agit, vel fortiori impetu rumpit obſtructorum vaſorum latera & contentos humores effundit, vel languidiori actione nec ſoluit nec rumpit, ſed ad proximas, quae patent, vias declinans ſuam ſibi rem habere laboranti parti permittit. Nemo non videt, in priori caſu, nunc ſuppurationem oriri, quae diſtentos vaſorum parietes lentius rumpit, & quidquid vitalis motus legibus non auſcultat, tranquilliori poteſtate ſeparat, & ſub effuſis, quae in pus coquit, perdita regenerat, nunc vero gangraenam naſci, quae ſubito ac violenter deſtruit, & omne opitulantis & coquentis Naturae auxilium eludit, abolitoque in partibus, quibus incumbit, omni vitalitatis veſtigio ad ſphacelum properat, ſub quo ad oſſa vsque adfectae partes emoriuntur. In altero caſu ſcirrhum emergere liquet, in quo obſtructa vaſa cum impacto liquido extra vitale commercium haerentia non alio ad tempus quam inſueti ponderis incommodo geſtantur; at ſenſim mole ſua & adfrictu viuis vaſis per viciniam diſperſis moleſta, inter

nouae

nouae inflammationis furores in malignam cancri ſpeciem degenerant.

Igitur non inuiti largimur, aliam exeuntis inflammationis fortunam vix ſolertiſſimi ingenii commento concipi poſſe, quam quae partem adfectam vel liberat, vel deſtruit, vel ſibi relinquit. Neque id aegrius adgnoſcimus, traditos huc vsque inflammationis exitus dictorum vnum vel alterum praeſtare, reſolutionem liberare, ſuppurationem & gangraenam deſtruere, ſcirrhum cedere hoſti occupatas ſedes. Attamen alias ſuſpicor enumerari ſpecies poſſe, quae recenſitis illis generatim conditionibus noua lege ſatisfaciant, quoties nimirum inflammata loca rigeſcere, vel etiam ſquamarum forma cadere obſeruamus, quorum illud in rheumatiſmis, hoc in cutaneis malis, vt morbillis vel purpura, omnium ſe ingerit oculis.

Partem inflammatam, quam rigeſcere dicimus, nec reſolui nec deſtrui palam eſt. Maior cum ſcirrho adfinitas intercedit, nec auſim tamen ad illum ob inſignem ſatis mutui diſcriminis magnitudinem referre. Scirrhus requirit locum, ad quam parua vis vitalis motus pertingit, maior enim reſolueret in moderato adhuc gradu, vehementior deſtrueret. Hinc propriam maxime ſcirrhi ſedem conſtituunt glandularum caui folliculi, qui ex hiantibus arteriolarum per latera decurrentium oſculis paulatim admittunt ſecretum liquidum, ſub quiete maiori facile in ſiccioribus corporibus lenteſcens, tum maxime, cum emiſſariis vaſculis obex ponitur. Neque illa calamitas aeque ſimplicibus glan-

dulis, quas oppletas & in ampullam tumentes audacter chirurgi incidunt, contenta exprimunt, & ſuppurando vel erodendo cauum folliculi conſumunt, ſine metu cancroſae malignitatis, quam compoſitis metuenda eſt, vbi lentum illud in multis folliculis colligitur, & morae ac lentoris in tam intricata vaſorum compage maior opportunitas eſt. Si quae alia loca praeter glandulas ſcirrho ſedem praebent, velut mammae, teſtes, hepar, lien & alia, certe eiusmodi ſunt, vt quaedam fabricae ſimilitudo reſpondeat, mora & collectio ſecretorum ſit, obex in emiſſariis, & debilior ſemper a tergo motus. E contrario ille locus, qui inflammatus rigeſcit, vim vitalem acriter ſuſtinet, & in vaſis ſuis ac liquidis occalleſcens immobilitatem quidem relinquit partis, a formidine tamen cancri, qua omnis ſcirrhus tenetur, alienam. Remigum inſpice manus, quas ſeruili operae nouiter admotas calere, rubere, dolere & ceteras creſcentis ſenſim inflammationis notas habere reperies. Mox perenni remorum attritu adfecta ſolida cum fluidis ſuis denſatis in vnam maſſam coaleſcunt, & ipſo hoc coalitu progreſſum inflammationis ſufflaminant. Haud illa infelicium tantum hominum ratio eſt, quos ad ſubſellia remigum & duriſſimos labores ſiniſtra ſors & aliena ſaeuitia abiecit, ſed & liberorum inter nos ciuium, qui ex opificii ſui lege manuum pedumque ac reliqui corporis crebro ac violento miniſterio vtuntur. Fabri, dum malleos ſtrenua manu agitant, curſores, dum aſpera quotidie itinera pedibus emetiuntur, non inter prima ſtatim tentamina, quae moderari iuuenilis error neſcit, impune tantam iniuriam ferunt. A prima mollitie ad calloſum illud par-

illud partium robur, prae ceteris, quorum alia viuendi norma eſt, celerius quidem tranſeunt, at non facile ſine crebris verae inflammationis initiis, quibus hanc ipſam opponunt, quae laborantium vaſorum concretionem accelerat, iterati duri operis medelam. Non abſimili lege, quantumuis inter lentiores gradus, in ipſa vitalium motuum ſede rigeſcunt per aetatem fibrae, membranae, vaſa, viſcera, muſculi, coriacei ſunt cerebri ſinus, ſeptum cordis cartilagineum, oſſea ligamenta. Vis vitae maiora vaſa, quorum latera minorum vaſorum varia ſerie conſtant, continuo preſſu diſtendens ibi terminatur, vbi minimum cauum & leuiſſima reſiſtentia, adeoque maxima eſt concreſcendi facilitas. Ita pedetentim maiora vaſa, multiplici lateralium vaſorum concretione aucta, & ſub his ſpoliis fortiora metam ſenilis vitae conſtituunt, id eſt, ad illum ſoliditatis gradum enituntur, qui nulli amplius fluidorum impulſui cedit, adeoque vires cordis, languidius iam influentes, dum riuuli, qui vires dederunt, areſcunt, ineluctabili neceſſitate opprimit, de quo aliis locis fuſius dictum eſt. Sane cum in parte, quam haec vitae poteſtas compingit & conſolidat, vaſa vere obſtruantur, contenta fluidiora diſſipentur, craſſiora haereant, & motus cordis a tergo vrgeat, non haec mali conditio ab ipſo inflammationis genio longe abeſt; at quia per gradus aetatum minus ſenſibiles iſta contingunt, non tanquam inflammationis, cuius leuia initia facile negligimus, effectum conſideramus, niſi tunc, quando vni prae aliis parti vis huiuſmodi, quae ad coalitum ducit, ſubita ac notabiliori iniuria incumbit, & manifeſtam in parte coalita functionis laeſionem, maxime in

in ſecretionum & motuum negotio adparentem, relinquit. GALENVM non plane fugit nouus hic inflammationis exitus, dum carnoſas muſculorum partes in ſcirrhum indureſcere docuit, ſique idem ligamentis & tendinibus accideret, plus in medendo difficultatis eſſe ſubmonuit. *a*) Improprie autem ſcirrhum vocat, *b*) qui harum ſedium incola non eſt, haud ſoboles motus inteniſioris, haud leuiori quam cancri periculo minax, haud aucta & glomerata ſolida ſed imminuta & ab infarctis attenuata comprehendens. Calloſa rigiditas dicenda erat, quam in illa locorum, motuum & exitus diſparitate cum ſcirrho confundet nemo, vel certe calloſas a motu manus, ob communem duritiei notam, pariter ſcirrhoſas, immo ſenile corpus merum ſcirrhum eodem iure adpellabit. Alio loco GALENVS ex eryſipelate pueri refrigerato & adſtricto ſcirrhoſum in toto femore tumorem relictum eſſe ſcribit *c*). Eryſipelas vt manifeſta inflammatio eſt minorum vaſorum, ita horum cum contentis, quae frigus figere & adſtringere coepit, concretio duritiem illam peperiſſe cenſenda eſt. Cuius rei luculentior ratio in rheumatiſmo elucet, in quo dolor fixus atrox periodicus, iuncturas artuum occupans, cum rubore ac humore loci ac febre ſub initium

a) *de meth. med. Lib. XIV. C. V. Edit. Iuntin. Cl. VII. p. m. 88. A. B. C.*

b) vt ſcirrhum *Hippocrates* οἰδημάτων nomine complexus eſt, ita adhuc *Galenus* in vſu vocis admodum fluctuat v. *meth. med. L. XIV. c. VI.* lato nimis ſenſu ὄγκον σκληρὸν ἀνώδυνον nuncupans οὐ μὴν ἀναίσθητον. *& l. c. L. II. C. 2. p. m. 9. E* ſcirrhum inter nomina referens, quae nec locum nec cauſſam exponunt.

c) Conf. *meth. med. L. XIV. C. III. p. 87. E.* vbi de eryſipelate ſcirrhoſo agit.

tium continua, ſenſim in contumaciſſimam partium rigiditatem terminatur. Diatheſis in hoc morbo inflammatoria, quam vel ſanguis e vena ſubductus, pleuriticorum ſimilis, arguit, illos prae ceteris, quos magno corporis labore excalefactos matutinum frigus corripit, grauiter adfligens in arteriis minoribus haeret, quae per tendinum & ligamentorum fibrillas vaginasque circa artuum iuncturas diſperguntur. Igitur mirum non eſt, his vaſis minoribus aeſtu laxatis, mox ſuperueniente frigore conſtrictis, adeoque in functione ſua deletis, articulum motu priuari, & concretione adfectarum partium anchyloſin naſci, *e*) nulli cedentem remedio. Haec in genubus, lumbis, coxendice aliisque locis, lumbaginis rheumaticae, doloris coxarii ſimiliue nomine, quotidie occurrunt medicis & crucem figunt. Non iam diſputo, an hic decubitus ſit febrilis materiae ad artus, ſufficit ab iſthoc decubitu, quo tamen non ſemper ad producendam rigiditatem in tanto domeſticarum cauſſarum numero opus eſt, laborantes partes vere inflammari ac pedetentim rigeſcere. Quodſi itaque ad normam H. BOERHAAVII, qui exitum inflammationis in reſolutionem, ſuppurationem, gangraenam ac ſcirrhum ad certas, quae praeſagium firmant, ſolidorum fluidorumque conditiones reſtrinxit, *f*) hic noſter

e) *Ger. van Swieten comment. in Aph.* 556. *Boerh. T. I. p.* 951. anchyloſin fieri inter alia docet poſt validas ligamentorum inflammationes, liquido ſtagnante, & cum vaſis, quibus continetur, concreſcente. Addit, hinc crebram arthritidem paſſis toties accidere articulorum immobilitatem.

f) Secundum *aph.* 386. 387. 388. 392.

ſter in rigiditatem exitus adumbrandus ſit, rudiori licet manu & ingenio, his fortaſſis verbis non incommode fieret: ſi humor fluens blandus, motus tam externus quam internus incitatior, materia obſtruens lympha ſubacris tenax, vaſcula obſtructa exilia anguſta & ſanguineis vt plurimum minora, ad organa inprimis motuum muſcularium poſita; fit coalitus partis laborantis cum quadam immobilitate, nouus modus, quo inflammatio exit in rigiditatem.

At & alterum ſpectemus inflammationis exitum per ſquamas deciduas. Has ſquamas in ſumma cute quaerunt, quam epidermidem vulgo vocant, & vt extremum corporis integumentum, ſenſus vaſorumque expers & ipſa cute denſius, ideoque longam aquae tepidae macerantis vim ſine diſſolutione ſuſtinens conſiderant, natum iudice I. B. MORGAGNO *g*) ab aquae amnii in vtero, deinde ab aeris & ambientium rerum compreſſione, ex qua ſimul pronum ſit intelligere, epidermidem ob reſiccata pleraque vincula a cute facile diuelli, & ob nouas vires loca proxime contigua reſiccantes rege-

g) *Adv. anat.* II. *animadv.* III. *p.* 13. *Edit. Patav.* In quo non modo non repugnat *F. Ruyſchio*, qui ab extremis papillarum cutanearum finibus glomerari cuticulam cenſuit, *theſ. Anat.* II. *p.* 48. *n.* 6. ſed & ſententiam illam per lacinias papillarum ſub cuticula auulſa abruptas illuſtrat. Certe a partibus ſolidis cuti continuis naſci probabilius eſt, quam ab vnguine quodam exſudante & indurato ad exemplum exuuiarum ſerpentum, quae pro humore glutinoſo coacto habentur. Nam circumfundi eiusmodi gluten ad certae tantum craſſitiei terminos, durabile eſſe contra actionem tot menſtruorum, quae ſuperficiem corporis adluunt, nec obſtruere vias excretionis cutaneae, intellectu facile non eſt.

regenerari. Vt vero ſquamarum forma cadat, iis explicatu promptum eſt, qui duas epidermidis lamellas, externam tenuem ſquamoſam, ſubiectam firmam & fibroſam, imo plures ſtatuunt. Neque armato LEEVWENHOECKII oculo fides temere neganda eſt, qui epidermidem numeroſiſſimis poris pertuſam (patere enim & arteriis exhalantibus & venis reſorbentibus, pilis, papillis & excretoriis glandularum ductibus debebant) iterata ſcrutatus opera vaſis ſingulis imminentes triplo maiores, ſi cum meatu compares, ſquamas vidit, *a*) his quae in piſcis inuolucro occurrunt, non abſimiles, tenuiores tamen, quas nec WINSLOVIVS reiecit. Quodſi praeterea negari nequit, vbi cutis deſinere videtur, pergere epidermidem, in meatu auditorio, cauo narium & oris, labiis, palpebris, lingua, oeſophago, ventriculo, inteſtinis, ne de viis aëriis, genitalibus aliisue dicam, ceterum conuenire luculenter cum externis, tegere papillas, corpus ſub ſe reticulare comprehendere, & aeque in morbis cadere illud inuolucrum & renaſci, haud ſane anguſta nimis ſedes eſt, quae inflammationis deſquamando terminatae exitum nobilitet. Non

b) *Epiſt. phyſiol.* 43. *p. m.* 406. Conſ. *Anat. & Contempl. p.* 205. *ſq.* vbi ſquamam vt glomerem vaſorum conſiderat, non ſecus in homine quam piſce vel ipſo ligno. Depinxit easdem ſquamulas *in exper. & contempl. ſ. arcan. nat. detect. p.* 46. tanquam rotundas & tam tenues, vt 200 vel 250 arenula tegantur. Concludit, ſuperiorem cuticulam plane ex ſquamis conſtare, idque nominis retinendum eſſe, quanquam ſquamae illae aliquot millenis vicibus minores ſint ſquamis aſelli, & hae plusquam centies minores ſquamis carpionis.

Non eſt, vt morborum illorum, qui huc pertinent, claſſes omnes nedum ſpecies enumerem, vel enim vna & altera reliquarum illuſtrat ſortem. Morbilli, qui regulares quarto plerumque die praegreſſae febris, ſub forma macularum rubrarum, pulicum morſibus ſimilium, latarum & racematim ſenſim cohaerentium, neque ad ſenſum tumentium, in facie primum erumpunt, mox ventrem & pectus, brachia & crura obſident, octauo circiter die euaneſcunt, & loca ab iis occupata albicant, quaſi farina reſperſa, ruptaue cuticula per ſquamas ſecedunt, nunquam ſuppurantur. Sic maculae febris ſcarlatinae crebriores latiores rubentiores in cutem vniuerſam emergunt, & poſt paucos dies cum deſquamata cuticula anfugiunt, tam leui decurſu, vt nomen interdum morbi iudice SYDENHAMO haud mereantur. Febres malignioris genii, ſub calido inprimis regimine & cardiacorum fallaci fide puncta illa protrudunt parua, rubra, purpurea, liuida, nigra, petechiarum, purpurae aliisque infauſtis nominibus nota, quae iam diſtinguere non vacat. Vt rubentium mitior exitus eſt, nec illis, quos iam recenſuimus impar, ita cinereae, fuſcae, liuidae, nigrae partis adfectae necroſin cum certo exitio relinquunt, niſi, quod raro accidit, partes mortuas & gangraenoſas natum in ambitu vlcus a reliquis ſeparet, tota ibidem cute cadente. Non attingo, quae interne fiunt, vbi toties in morbis grauioribus ſoluta villoſa tunica inteſtinorum per aluum ſeceſſit, nunc cruſtulae ſimiles ex arteria aſpera eiectae fuerunt, quamuis cognatus prioribus morbi genius non nimis difficulter in illis internis epidermidis propaginibus oſtendi poſſit.

Prae-

Praeſtat inſpicere, an talis per ſquamas ſeceſſus in morbis citra controuerſiam inflammatoriis a reſolutione, an a ſuppuratione, an a gangraena, an denique a ſcirrho deriuandus ſit? Reſolutio non eſt, quae nihil adfectarum partium ſeparat & expellit, neque ex eadem ratione ſcirrhus, qui morboſum in ſedibus ſuis figit. Etiamſi vero vis illa deſquamando ſeparet aliquid manifeſte, quod morbi impetum ſuſtinuit, nec tamen puris nec ichoris praeſentia ſuppurationis vel gangraenae veſtigia prodit, neque haec quoties conſpicua ſunt, in ipſo momento ſeparationis, quemadmodum hic fit, omnem iniuriam ſuam finiunt. Quamobrem vero ſimillimum eſt, aliquid hic noui fieri, vt vaſa cutanea inflammata fines vltimos infarctos excutiant, ſimulque a nexu cuticulae, ad quam exporriguntur, ſe liberent, vt neceſſe ſit, vtraque a commercio vitali ſeparata cadere. Si ſatius videtur, ecchymoſin aliquam, quae mutato effuſorum colore hic ſenſim diſſipetur, fractis vltimis vaſculis concipere, etiam in hoc erit ſoluti nexus & cadentis cuticulae ratio, adeoque nouus omnino & in reliquis inflammationibus non ita obuius ſeparationis modus. Scrupulum mihi ea de re dudum & ante triginta fere annos iniecit eximium Vratislauienſium Medicorum decus, IO. GOTHOFR. HAHN; quocum mihi olim Lipſiae vt ſtudiorum ſic animorum ſumma coniunctio, quae recordanti ſemper ſuauiſſima eſt, interceſſit. Is ex ſuo & optimi Parentis penu multas huius argumenti obſeruationes ſuggeſſit, ex quibus haud temere concluſit, hunc noſtrum, qui deſquamando fit, inflammationis exitum, non adeo quidem obuium, at certum & a reliquis diſtinctum eſſe. Sunt inter illas obſeruationes, quae comitis ſuppuratio-

nis veſtigia non vbiuis inficiantur, ſunt quoque, quae altius aliquando latere malum oſtendunt, quam vt ſola ſummae cutis fata expediat, maxima tamen ex parte illud confirmant, peculiarem hanc eſſe ſeparantis Naturae viam,*a*) quam in praeſenti vlterius indagare & iuſtioribus circumſcribere cancellis non permittit inſtituti ratio. Vocat ille, cuius his res agitur, eruditione & moribus ſuo merito commendandus medicinae Candidatus

DAVID

a) Litteris Vratislauia Kilonium A. 1719. miſſis has ex Parentis ſui longo vſu artis exercitatiſſimi obſeruationibus promit: Nobilis virgo tumore colli laborauit, qui magnitudinem habuit oui galli Indici & colorem ſaturate rubrum. Sponte ſeceſſit totus & per lamellas. Idem puero contigit, quatuordecim annorum, cui tumor in media clauicula ad gallinacei oui molem emerſerat, rubentiſſimus quidem & liueſcens, at ſub libi piperati maſſa ſenſim pellicularum forma abscedens, vt intra binas hebdomades totus abſumtus eſſet. Puerperae cuidam, cum vigeſimo ſecundo a partu die inciſa vlceroſa vbera, craſſam & copioſam ſaniem ſtilantia, exprimeret Chirurgus intempeſtiue ſedulus, & totam exhauriret vberum ſubſtantiam, ipſius digiti mulgentes ex atro rubri & quaſi emortui coeperunt lente decorticari, forma coagulati in contuſis locis cruoris. Addit noſter ex ſuis ſequentia; Puer duodecim annorum exanthematibus miliaribus per totum corpus ſcatebat, praecedente frigore febrili & inſequente aeſtu. Confluxerunt die octauo vel nono exanthemata, & in pectore ac ſub brachio vlcera formarunt, toto iam corpore vi inflammationis rubente. Siccantium & antiſepticorum vſu altero die vlcera fere exaruerunt, vnicum in humero dextro, quod citius prodierat, ſaniem adhuc fudit. Mox totum corpus exfoliari coepit exceptis artubus & capite. Vel ſexies detracta pellicula eſt, & ceparum more ablata vna non defuit altera.

DAVID CHRISTOPHORVS SCHOBINGER
S. GALLO HELVETVS.

Cuius ad honores noſtros adſpirantis vitam laudabiliter & apud ſuos & inter nos geſtam, verbis ipſius, ex more academico, qui potiora tantum ſtudiorum momenta attingit, deſcribam. Natus ſum, inquit, Sancto-Galli Heluetorum A. S. cIↃ IↃ CCXXVI. patre IO. BVRCHARDO SCHOBINGERO I. V. L. matre IOANNA BARBARA GILLER. Omnem in eo poſuerunt curam cariſſimi parentes, vt quoad ſub eorum oculis verſarer, a prima aetate purae religionis & bonarum artium praeceptis imbuerer. Patre optimo anno ſeculi trigeſimo octavo ditionis Altenklingenſis, in Turgouia ſitae, quae ad nobiliſſimam *Zollicoferorum* gentem pertinet, praefecturam tenente Vitodurum Turicenſium me contuli, ibidemque tres annos litteris humanioribus & philoſophiae impendi, praeceptore & hoſpite vſus gymnaſii rectore, plurimum reuerendo ERHARDO, cuius candorem & beneuolentiam ſine grati animi teſtimonio hic praeterire, mihi omnino religioni ducerem. Vitoduro relicto ad optimos parentes redux in coepto ſtadio perrexi, cumque annus ſeculi quadrageſimus tertius meritiſſimum de me patrem praematura morte exiperet, vrbem cum meis repetii, & ſtudio iam medico vigilias meas addixi. Qua in re venerandus auunculus, D. GILLER, vrbis noſtrae archiater ſuo me iuuit conſilio, & ipſe HEISTERI compendium anatomicum inter figuras optimas, recentiorum inuenta, & proprias, quas in calamum dictauit, adnotationes mihi curate expoſuit, & aditum ad inſtructiſſimam bibliothecam ſuam conceſſit, plura etiam paterno animo praeſtiturus, ſi per ampliſſimam praxin licuiſſet. Eodem tempore, quo me ille aeternis nominibus ſibi obſtrinxit, pharmacopolia inuiſi, & medicamentorum ſimplicium ac proceſſuum chemicorum aliquam mihi notitiam paraui, adiuncta his Boecleriani operis lectione. Denique A. S. cIↃ IↃ CCXLV. ea mihi felicitas contigit, vt ipſo itineris duce & comite, illuſtri HALLERO in hanc Georgiam Auguſtam peruenirem. Magnificus tunc Academiae Prorector, G. G. RICHTERVS in ciuium academicorum numerum me recepit. Eundem praeceptorem habui in inſtitutionibus materiae medicae, praeceptis formularum, pathologia & ſemiotica, Praxi medica vniuerſa, denique in caſibus elaborandis. Illu-

Illuſtrem A. HALLERVM, cuius in me beneficia cumulatiſſime collata, cum pleno pectore condam, verbis exprimere non audeo, in anatomicis, phyſiologicis, chirurgicis, botanicis & hiſtoria Anatomes ſecutus ſum. Nec parum profuit, excellentiſſimos viros, IO. ANDR. SEGNERVM in praelectionibus Phyſicae experimentalis, quibus bis interfui, & IO. GOTHOFR. BRENDELIVM in collegio chemico, ſemiotica, methodo medendi, materia medica & inſtitutionibus praxeos ſpecialis audire.

His ille & ſtudia ſua & quibus ducibus profecit, ex lege inter nos recepta expoſuit. Honores igitur medicos ambienti inter tam luculenta induſtriae ſuae, quae nobis quotidie teſtibus eluxit, documenta non potuit difficilis eſſe ad conſueta examina aditus. In illis vero gemanum artis filium deprehendimus, neque an ad reliqua praeſtanda, quae in hoc negotio requiruntur, admittendus eſſet? vlla nobis dubitatio obhaeſit. Ad publicum proinde conflictum ſub moderamine illuſtris viri, ALB. HALLERI, conſiliarii aulae & archiatri regii, Medicinae Anatomes Chirurgiae & Botanices Profeſſoris ordinarii, craſtino die, qui XVIII. Maii eſt, prodituros diſſertationem *de dignitate telae celluloſae in corpore humano* defendet praemiſſa lectione curſoria *de fiſtulis in genere.* Ex quo certamine cum laude ingenii redux ex manu mea accipiet, quae eius induſtriae & eruditioni debentur, honorum praemia. Haec vt praeſcitu & adſenſu ſplendidiſſimi CANCELLARII, ac decreto totius ordinis medici fiunt, ita communi nomine PRORECTOREM ACADEMIAE MAGNIFICVM, COMITES ILLVSTRISSIMOS, PROCERES VTRIVSQVE SENATVS GRAVISSIMOS, HOSPITES OMNIVM DIGNITATVM HONORATISSIMOS & inprimis GENEROSISSIMOS AC NOBILISSIMOS CIVES LITTERATOS obſervanter & humaniſſime ad hunc actum ſua praeſentia condecorandum inuito. P. P. in Academia Georgia Auguſta die XVII. Maii A. R. S. cIↄ Iↄ CCXLVIII.

(L. S.)